[2018] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 377

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਫੂਲ ਚੰਦ

(2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5650)

ਮਈ 18, 2018

[ਕੁਰੀਅਨ ਜੋਸਫ, ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947: ਉਪ-ਧਾਰਾ 16, 17 ਅਤੇ 17ਏ- ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼- ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ- ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ- ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਚੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ- ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ: 1.1 ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 17ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ-ਪੱਖੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7, 12, 14] [382-F-G; 383-C-D; 384-F-G; 385-A]

377

XXXXXX

1.2 ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** ਕੇਸ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ , ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। [ਪੈਰਾ 30] [394-GH; 395-A]

1.3 ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 32] [396-D-E]

1.4 ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ

ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਰੱਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 33] [396-E-F]

378

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ 379

1.5 ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਇੱਕ

ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ / ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ. [ਪੈਰਾ 35] [397-B-E]

1.6 ਜਦੋਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਰਜ਼ੀ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭੁਗਤਾਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 36] [397-F-G]

ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ **[1981] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.341: (1980) ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 420 - ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**

ਕਪਰਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਏਕਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਬਿਰਲਾ ਕਪਾਹ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ **[2005] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.888: (2005) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 777 - ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ।**

ਅਨਿਲ ਸੂਦ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ॥ (2001) 10 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534**; ਜੰਮੂ ਤਹਿਸੀਲ ਬਨਾਮ ਹਾਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 12 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 193;** ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੀਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2015) 7 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 58**; ਨਿਤਿਆਨੰਦ, ਐਮ. ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1969) 2 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 199;** ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸ ਲੈਮੀਨੇਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (1990) 4 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 453**; ਜੇ. ਕੇ. ਸਿੰਥੈਟਿਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕੁਲੈਕਟਰ [1996] 5 **ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.295: (1996) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 92**; ਸੰਘਮ ਟੇਪ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹੰਸ ਰਾਜ [2004] 4 **ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.728: (2005) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 331;** ਅਤੇ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਐਚ. ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [2008] 16 **ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.490: (2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 81**; ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ (2012) 8 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 579- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਕਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
[2004] 4 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 728	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 3**
[2008] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 490	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 3**
(2012) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 579	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 3**
(2001) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 23**
(2006) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 193	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 26**
[2005] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 888	**ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 29**
[1981] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 341	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 30**
(2015) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 58	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 30**

(1969) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 199	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 30**
(1990) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 453	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 31**
[1996] 5 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 295	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 31**

380

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ 381

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5650।

2000 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 15090 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.09.2009 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5649

2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5893

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਜੋਸ਼ੀ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਆਫਤਾਬ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਐਮ. ਮੋਹਸਿਨ ਇਸਲਾਈਲੀ ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਿਸ਼ੀ ਮਲਹੋਤਰਾ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ. 1. ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ [Leave granted] ।

2. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ- **ਸੰਘਮ ਟੇਪ ਕੰਪਨੀ.** ਬਨਾਮ **ਹੰਸ ਰਾਜ**[1] ਅਤੇ **ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਐਚ. ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ**[2], ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ[3] **ਵਿੱਚ 21.01.2011 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ**, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"1. ਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਐਲਾਨ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਐਲਾਨ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

2. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਲਏ ਹਨ। ਸੰਘਮ ਟੇਪ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹੰਸ ਰਾਜ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਉਣ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ

ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਐਚ. ਪਟੇਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲਟ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਆਫਤਾਬ ਆਲਮ, ਜੇ.) ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ।

[1] **(2005) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 331**

[2] **(2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 81**

[3] **(2012) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 579**

XXXXXX

3. ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ, ਸੰਘਮ ਟੇਪ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਸੂਦ ਬਨਾਮ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ।

4. ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫੜੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

5. ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ"... ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ। ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ "ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ" ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

"11 (1) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਇੱਕ ਬੋਰਡ, ਕੋਰਟ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।

6. ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 17ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

7. ਧਾਰਾ 20 ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 20(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਧਾਰਾ 17ਏ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

20. ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ। -

(1) ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22 ਅਧੀਨ ਹੜਤਾਲ ਜਾਂ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

382

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

383

(2) ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-

(a) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ;

(b) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(c) ਜਦੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(3) ਧਾਰਾ 10ਏ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ

ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਧਾਰਾ 17ਏ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

8. ਧਾਰਾ 38 ਅਦਾਲਤਾਂ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਮੇਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

9. ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ (ਕੇਂਦਰੀ) ਨਿਯਮ, 1957 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ 1984 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 10 ਬੀ (9), ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"10B(9). ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। "

10. ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"22. ਬੋਰਡ, ਕੋਰਟ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ- ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਬੋਰਡ, ਅਦਾਲਤ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ, ਅਦਾਲਤ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। "

11. ਨਿਯਮ 24 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਕੋਲ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"24. ਬੋਰਡਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।- ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੋਰਡਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ:-

(a) ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ

(b) ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ।

(ਅ) ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਅਤੇ ਬੋਰਡ, ਅਦਾਲਤ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 480 ਅਤੇ 482 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼, ਇਕਪਾਸੜ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਲਦੀ , ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

13. ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ**[4] ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ -14 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"14. ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਹੁਦੇਦਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਕੱਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਇਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੜਾਅ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। .....

ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ -6 ਵਿੱਚ , ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ:

"6. ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ 'ਚ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ..."

[4]1980 (ਸਪਲ.) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 420

15. ਪੈਰਾ -7 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

16. ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "... ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਭਾਅ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਅਤੇ ਪੰਜੇ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ"।

17. ਪੈਰਾ-10 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

18. ਪੈਰਾ-11 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ -10 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।

19. ਪੈਰਾ-12 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸੀਪੀਸੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

20. ਪੈਰਾ-13 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

21. ਪੈਰਾ-10 ਤੋਂ 13 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੋ:

"10. ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ।

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

11. ਨਿਯਮ 22 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ 22 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਕੋਲ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯਮ 22 ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ. ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

12. ਨਿਯਮ 24 (b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਆਦੇਸ਼ 17, ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ 17, ਨਿਯਮ 2 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ 17, ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ 9 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 9,

ਨਿਯਮ 13 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

387

XXXXXX

13. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਪਟੇਲ ਨਰਸ਼ੀ ਠਾਕਰਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦਿਊਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਖੁਦ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਜਿਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 11 ਵਿਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. "ਸਮੀਖਿਆ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (1)

ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਅਤੇ (2) ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਜਦੋਂ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ. ਪਟੇਲ ਨਰਸ਼ੀ ਠਕੇਰਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ <u>ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।</u>

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ ਜੋ ਰੱਦ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 17 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਭਾਵ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ** ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਆਦੇਸ਼ 09.12.1970 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 25.12.1976 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ 19.01.1977 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਮ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "...

ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅੰਤਮਤਾ ਨਹੀਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ। ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਓ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ। "

388

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

389

23. **ਅਨਿਲ ਸੂਦ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ**[25] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। **ਅਨਿਲ ਸੂਦ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 11-09-1995 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 06-11-1995 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"5. ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਿਆਰ ਕਰਨ

ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ.

6. ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦਾ ਜਿਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 11 ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ / ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

7. ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਕੋਲ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

[5] **(2001) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534**

XXXXXX

8. ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐਸਆਈਸੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ) ਦੋਵੇਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਕਿ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਇਕਪਾਸੜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ. ਅਸੀਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ 11-12-2000 ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇ ਪਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ।

24. **ਸੰਘਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ -14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"8. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਦੋਂ

ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ, ਇਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

XXX XXX XXX

10. ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ [1980 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 420: 1981 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 309] ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ.

390

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

391

11. ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਤਨਾਮ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇ ਸਿੰਥੈਟਿਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀਸੀਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਸੰਘਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਨਿਲ ਸੂਦ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"12. ਅਨਿਲ ਸੂਦ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. (ਦੇਖੋ ਮਹਿਬੂਬ ਦਾਊਦ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ)। ਦੂਜਾ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਰੀਖ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਰਿਆਇਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

26. **ਜੰਮੂ ਤਹਿਸੀਲ ਬਨਾਮ ਹਾਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) **ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ** , ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ -5 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ,

ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

[6] **(2006) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 193**

391

XXXXXX

27. **ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ (ਬੰਬਈ) ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 26 (2) ਉਲਟ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਇਕਪਾਸੜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ, ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਬੋਰਡ, ਅਦਾਲਤ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਬੋਰਡ, ਅਦਾਲਤ, ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਰੀਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੰਬਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 26 (2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"15. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 24 (ਬੀ) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ 9 ਨਿਯਮ 13 ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਪੈਰਾ 12 ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ.) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਅਤੇ 24 (ਬੀ) 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

28. **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ -14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ:

"16. ... ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ , ਫਿਰ ਵੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਇਟਾਲਿਕਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਈਸਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਸਲ ਆਯਾਤ ਹੈ।

17. ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਾਂ। ਅਨਿਲ ਸੂਦ ਬਨਾਮ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਹੁਦੇਦਾਰੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ 11-9-1995 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 6-11-1995 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

18. ਅਨਿਲ ਸੂਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਦਲੀਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ

ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬੰਬਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 26 (2) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

29. **ਕਪਰਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਏਕਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਬਿਰਲਾ ਕਾਟਨ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ**[7] 3 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ 12.06.1987 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 10.08.1987 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 17ਏ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 07.09.1987 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ -20 ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ, "... ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ **ਕਪਰਾ** ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ: ਇਹ ਠੋਸ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਕਪਰਾ** (ਸੁਪਰਾ)

ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀ "... ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੰਨੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਈਆਈਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "

[7] **(2005) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 777**

XXXXXX

30. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ -14 ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਪੈਰਾ

-10 ਤੋਂ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ / ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ।X 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

396

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

395

31. **ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸ ਲੈਮੀਨੇਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ[9] ਵਿੱਚ** ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ।

8. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸ ਕੋਲ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੂਰਨ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਕੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਕੇਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ. ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਬੇਸ਼ਕ, ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਹਨ ਜੋ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਕਸਵੈਲ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (11 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ) "ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਐਕਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ" (ਆਈਟੀਓ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਕੇ. ਮੁਹੰਮਦ ਕੁਨਹੀ ਵੀ ਦੇਖੋ)।

XXXXXX

जे.के. सिंथैटिकस लिमटिड ਬਨਾਮ **केंदरी आबकारी दे कुलैकटर**[10] **दे मामले ਵਿੱਚ,** ਕਸਟਮਜ਼, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਗੋਲਡ (ਕੰਟਰੋਲ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੀ.ਈ.ਜੀ.ਏ.ਟੀ.) ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੈਰਾ -6 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"6. ਜੇ, ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੱਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਠਿਤ ਹਰੇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, CEGAT ਨੂੰ ਨਿਯਮ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ CEGAT ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

, [8] **ਐਮ.ਪੀ. ਸਟੀਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2015) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 58; ਨਿਤਿਆਨੰਦ, ਐਮ. ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1969) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 199.**

[9] **(1990) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 453**

[10] **(1996) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 92**

32. ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

33. ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼** ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

34. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 29, ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਕੈਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

29. ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ-ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜਾਂ

ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਹਰ ਦਿਨ ਲਈ ਦੋ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਲੰਘਣਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਉਹ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

396

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਰਜ ਮਾਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੂਲ ਚੰਦ [ਕੁਰੈਸ਼ਨ, ਜੇ.]

397

35. ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ

ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ / ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ.

36. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ /ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਰਜ਼ੀ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫੜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਡੂੰਘੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।



Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi